

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hétente kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, a minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitléri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A mezőgazdaság és üzlet.

I.

Korunkban sokan egyes fogalmaknak oly divatos és helytelen elméleten alapuló jelentőséget tulajdonítanak, hogy ezáltal amazok a közönséges társadalmi életben mint egyszerű árucikkek, üzleti tárgyak tűnnek fel.

Igy vagyunk manapság a mezőgazdasággal és üzlettel. A mezőgazdaságot még hivatalos körök is közönséges üzletnek szokták tekinteni. Innen van aztán, hogy a szabad kereskedelem és pénzüke hatalom a földet árunak szereti nyilvánítani s ezen elv alapján bányák is el vele.

Ezen helytelen és átkos elméletnek, mely a mezőgazdaságot üzletté degradálta, tulajdonítandó igen nagy részben a mai mezőgazdasági válság, melyből mint szövevényes hinárból, míg ez így lesz, gazdáink sohasem fognak kivergődhetni. Ez oly hiba, melyet azok, kik a mai mezőgazdasági válságon segíteni akarnak, nem szabad, hogy figyelmen kívül hagyjanak.

Ezen üzleti elmélet, mely mindent, még az ember és erény értékét is számokkal nevezné meg és szeretné kifejezni, természetesen nagyon kedvez a pénzüke elvének; ámde hát az lenne nyomoruságos hivatásunk ebben az árnyék-világban, hogy a pénzüke örökös rabszolgái legyünk?

A zsidóknak, ideglenes bérlőknek s

más nagy pénzhatalmasságoknak s az ezekkel szövetkezett birtokosoknak, kiknek nincs hova tenni pénzüket, a magyar földbirtokkal való gazdálkodás, a mint a mai gyakorlat igazolja, csakugyan üzlet; de a rossz példa hatása s e helytelen felfogás káros befolyása a gazdák minden rétegén szomorúan nyilvánul. S tulajdonképpen ez — erjedő hatásaiban — a mezőgazdasági válság.

A zsidók, ideiglenes bérlők s bizonyos nagybirtokosok ez idő szerint nem képezvén a mezőgazdák zömét, rájuk nézve még előny a mezőgazdaság üzletté degradálása, de nem a valódi földművelő osztályra, melyre nézve a mezőgazdaság nem üzlet, hanem valóságos létkérdés. Innen a mezőgazdasági válság kiválóan szociális kérdés és nem egyszerű foglalkozás vagy üzlet. De sőt az egész mezőgazdaság államiságunk alapja, s ha tovább is ráerőszakolják a mezőgazdák zömére a pénzgazdálkodás kizárólagos alkalmazását, akkor államiságunk alapját ássák alá. Már ennél fogva is rossz eljárás az állam- és társadalomra nézve a mezőgazdaságnak üzletté történt degradálása. Aztán a pénz nem valódi tőke, csak átvitt értelemben nevezhető tőkének; a pénz, az értékpapír legfőleg csak csere-eszközök. Ily csere-eszközzé, spekuláció tárgyává tételt a föld is, midőn — hogy az üzlet jobban virágozzék s hogy gazdagoknak látszassunk — ingóvá tételt, s záloglevelekkel termé-

szetéből kivetkőztetve, meg lett nehezítve.

A zsidóknak s más pénzembereknek más számításuk nem lehet, mint pénzüket bármibe befektetve, kamatoztatni. Ők ma földet, erdőt vesznek s holnap eladják és bort stb. vásárolnak. De nem így a földművelők. Ők, ha így tesznek, nemcsak maguk érzik meg, hanem az egész állam. Ennek kikerülése tekintetéből kell az államnak a gazdát megtartania telkén.

X.

A jogászok gyűlése alkalmából.

II.

De nem irigylendő hazánkban az ügyvédek sorsa sem. Pedig az ügyvédi kar hazánk intelligenciájának igen tekintélyes és kiváló részét képviseli.

Nincsen kellően gondoskodva róluk; ki vannak téve az élet bizonytalanságának; napidijukat szűken itélik meg; kárpótlásra vannak utalva, vagyis ha saját tudományuk után nem tudnak megélni, uszorból vagy más módon kell, hogy biztosítsák létüket. Nem sokat vagy éppen semmit sem ér az ügyvédeknek a praxis szabadsága, a szabad versenyre való utalás, ha nincs, hol versenyezzen, ha nem lel praxist sehol s így nagy részük elégedetlenségre szorítottatik, keserű panaszkokban keres vigaszt, és nem egy akad közöttük, ki csaknem a földönfutók sorsára jut sok izzadás és fáradságos tanulás után. Egyéni szabadságuk, önállóságuk a megélhetés megnehezítése miatt súlyos megpróbáltatásoknak van kitéve. Eleget beszélnek

helyzetük javításáról, de mind oly javítási módokat hoznak ajánlatba, melyek csak palliatív szerek a baj orvoslására és enyhítésére.

A közjegyzők az ügyvédek, közjegyzőket és zugirásokat, az ügyvédek pedig a köz- és közjegyzőket, zugirásokat mondják ellenségeiknek. Ámde nem itt van a baj s nem itt keresendő az orvosság is.

Ki kell mondani egyenesen a számot, hogy az országnak ennyi és sem több, sem kevesebb ügyvédre lesz szüksége. Csak ily uton reformálhatók minálunk Magyarországon a jogi tanulmányok s — legalább jövőre — ez lesz a legcélszerűbb orvos-szer a bajok orvoslására.

Ha az egyetemek és akadémiák fekete táblán ki lesz írva, hogy évenként vagy a jövő években mennyi ügyvédre lesz szükség az országban, s e hirdetés figyelemztetendi az ifjúságot, hogy óvakodva lépjenek a jogi pályára, mert ezentúl kevesebb ügyvédre lesz szükség és kevesebb kedvezők a kilátások ügyvédi irodák nyitására: mindjárt alább fog szállani az ügyvédjelöltek száma s megnyílik az út a jogi tanulmányok reformjának lehetőségéhez.

Azokkal szemben, kik a szabad verseny által vélik az ügyvédek helyzetének javítását elérhetni, legyen elég egyszerűen azon keserű gyümölcsökre utalnunk, melyek az ügyvédek közötti szabad versenyből mind magukra az ügyvédekre, mind a népre nézve teremni szoktak.

Míg a létszám és személyzeti szükségletnek a fennebbi módon való körvonalozása által a mai tultetésnek eleje vétetvén, a társadalomnak egy más osztálya ezáltal nagyban izmosodnék és sokat nyerne s az ügyvédi kar munkaköre mintegy önként meghatározást nyerne: addig a visszaélése-

A „Székelyföld” tárczája.

Hogy készül a felolvasás?

(Felolvasott D. J. ur által a kézdivásárhelyi jótékony négyeletnek f. hó 7-én tartott állérestélyén.)

Tisztelt hallgatóság!

Ismét nekem jutott a szerencse, hogy mai fillérestélyünk egy kis részét felolvasással betöltsen, s hogy itt vagyok s önöket az imént javában folyó társalgástól visszatartom, higgyék el, nem vagyok oka. A kinek egy kissé lágy szíve van, olyan szeretetreméltó háziasszonyokkal szemben nem lehet semmit megtagadnia. Én tehát néhány nyájas szó és egy kilátásba helyezett meleg kürtöskalács által el engedém magamat csábittatni és most itt vagyok, hogy szellemeskedjem s szóval, hogy önöknek valami uton hasznára legyek. Múltan azonban tapasztalásból tudom, hogy mily nehéz a hölgyeknek kedvére lenni, nem igen bízik, hogy feladatokat sikerrel oldhassam meg; azért előre is kevés figyelmet és sok elnézést kérek.

Azon időből, midőn én magam is nagyérdemű publikum valék, jól tudom, hogy azok a felolvasások tetszettek legjobban, melyek a legrövidebbek valának, s ezen legkevésbé sem csodálkozom. Az ifjúság türelmetlenül várja, hogy Szőke Pista bodros hajú fejét ráhajtsa hegedűjére, hogy annak felvillanyozó hangjai mellett tánczra perdül-

jön, s csak akkor fogja magát igazán boldognak érezni, midőn én e helyről felállva, odább megyek, jelezvén, hogy elmondottam mindent, a mit mondani akartam. Ugy képezelem, hogy 20—30 ifjú pár boldogságát rablom meg, míg itt okoskodom. A mi a nem tánczos mamák, papák, agglegények és kártyásokat illeti, képezelem, hogy mennyi gyönyörűséget okozhatnak nekik. Tova egyik csoportban éppen egy fontos és szenzációs napi eseményt tárgyaltak, mikor én ide ülve, felfüggesztém az érdekes társalgást. X. és Y. urhölgyek sohasem fogják ezt nekem megbocsátani. Amott jobbról a kártya-asztalnál Z. ur türelmetlenül várja, hogy végezzek s ő egész lelkéből licitálhasson a talonra, mely neki 9 pirosat fog okvetlenül csinálni. Z. ur bizonyosan átkoz engem magában. Tova egy másik ur egy félórát lesi a kedvező pillanatot, hogy egy jó estét mondjon imádotjának, s én közbelepek, hogy megfosszam őt egy negyedórát boldogságától. A figyelmes és szeretetreméltó háziasszonyok várják, hogy köszönetet mondhassanak nekem szívességemért s kabátomra tűzzék a hivatalból készített csinos csokrot. B. barátom, ki a programmon utánam következik, várja, hogy babérokat arathasson. Szőke Pista várja, hogy rázendíthesse a legújabb csárdást; szóval minden ember csak felolvasásom végére vágyik, s mintha látnám az ajkak körül lebegni azt az ohajt, hogy kezd-

jem a végén; de azért ez engem nem alterál, én mondom és beszélek, míg csak a friss kürtöskalácsot meg nem érdemltem. S méltóztassanak elhinni a jelenlevő tisztelt gazdasszonyok, hogy sokkal nehezebb egy felolvasást előállítani, mint egy kürtöskalácsot; mert hát kérem, — vegyük úgy a dolgot, a mint van — mi kell egy kürtöskalácshoz? egy kis liszt, tojás, vaj, egy kis parázs és egy sütőfa s eesleg egy gombolyag czérna, ha a nem eléggé megkelt tészta a nagy meleget nem tűrhette, lekivánczoznék a sütőfáról. (Itt az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy gyermekkoromban Istenben boldogult jó nagyanyám egyszer a zsiros kanalat képméhez törülte, midőn egész nai-vul egy darab czérnát adtam a leszotyogó tészta felkötözésére.) Oh, de egy felolvasás elkészítéséhez sok minden kell! Kellnek először gondolatok, miket összegyurva, kismítva, egy bizonyos alakká formálunk. A fantázia és logika mint tojás és vaj szerepelnek a felolvasás tésztajának meggyúrásánál. Vigyáznunk kell a készítésre, mert ha csak gyöngén pisllakoló tüzet adunk, felolvasásunk száraz lesz, s ha elég tüzet nem adunk, sületlen marad.

Ezeknek előrebocsátása után, hogy a közönség elnézését annál inkább kinyerhessem, elmondom, hogy miként készítém el a mai felolvasást. Természetemben rejlik, hogy mindent az utolsó perczre szeretek hagyni.

Igy történt most is. A kötelesség érzete, melytől a hét első napjaiban nyugodtan tudtam aludni, tegnap mint ijesztő rém kezdett üldözni, fülembé kiáltva, hogy itt az idő, tenni kell. Jól van tehát, jöjj elő toll és papiros, édes fantaziám, öltösz szárnyakat, repülj szabadon és merészen s egy tündéri világba hozz nekem szép és nagy gondolatokat, ragyogó színekkel fedd ki azokat, hogy a szombati fillérestélyen kedvére lehessen nagyérdemű hallgatóimnak. Oh, de a képzelődés olyan, mint a makacs gyermek; akkor tagadja meg az engedelmességet, mikor legnagyobb szükség volna rá. Fantaziám pihent s nekem nem akadt egy jó eszmém, mely a mai diszes estélyhez méltó lett volna. Kopaszodni kezdő homlokomon kiült az izzadság a nagy belső harc miatt. Tépelődésem közepette ablakom alatt egy vidám ének hangja hallszik fel, kísértetve szabályszerű kopogással. A szomszéd kádár legény kongatta hordóját, vidám dalt énekelve mellette s telt torokkal fuva: „Éltem vig és derült, gondot nem ismerék.” . . . Azonnal tisztában valék, hogy ennek az urnak sohasem kellett felolvasást készítenie, különben nem mondhatná el, hogy nem is ismeri a gondot. Irigyletem sorsát s szívesen cseréltem volna vele, hogy én abroncsoszak s ő rájga helytettem a tollnyelet. A folytonos zaj elriasztá még azt a néhány sovány gondolatot is, mi eddig agyamban vala, s én bosszusan menekültem a

ken és az ügyvédek mai panaszos és nyomoruságos anyagi helyzetén is segítve lenne.

Ekkor egymá tól tudnának mozogni; lenne praxis, lenne kenyér, lenne tisztlet és tekintély, s meglenne bennük a népnek is a kívánt haszna és előnye.

F.

A kiállítás anyagi eredménye.

Az országos kiállítási bizottság Matlekovits Sándor államtitkár elnökle alatt ülést tartott.

A bizottság ama meggyőződést merítette, hogy kiállításunk látogatottság tekintetében az utolsó években tartott kiállítások egyikének sem maradt mögötte, s hogy az elért eredmény mindenesetre kielégítő és a várakozásokat mindenesetre felülmúlónak nevezhető. Ezután az elnök főbb összegekben a kiállítás pénzübeli eredményét terjeszté elő.

November 4-ig a bevételek 2.996.000 forintba ruhtak, a kiadások 2.901.000 forintba. Rendelkezésre állott tehát 95.000 forint készpénz. A fentebbi kiadásból azonban határozottan idegen pénz jellegével bír 350.000 forint; ugyanis 100.000 forint kiadott a kiállítási főnyereményre, 150.000 forint nyere-ménytárgyak vásárlására, 75.000 forintot a kormány külön rendelkezésére bocsátott a kiállítási bizottságnak az állatkiallítások rendezésére, 15.000 forint fordítást a pénzintézetek pavillonjára, 10.000 forintot tett ki Lindheim Ernő adománya, mely szegényebb iparosok közt osztott ki, hogy a kiállítást meglátogathassák. Ezeket az összesen háromszáz 50.000 forintot tevő átfutó tételeket elkülönítve a kiállítás bevételei és kiadásaitól, marad mint tényleges kiállítási kiadás 2.551.000 forint. Ez összegből kölcsön útján fedeztetett 1.500.000 forint. A kormány ugyanis eredetileg adott 400.000 forintot, az országos banktól június hóban felvettett 500.000 forint, a kormány másodizben rendelkezésre bocsátott 600.000 forintot. A kiállítási bizottság a nyár folytán még egy 350.000 forintos ideiglenes kölcsönműveletet csinált az országos banknak, de a lebegő adósság csakhamar törlesztetett. Így tehát, ha a meglevő pénzkészletet a kölcsön útján fedezett összegből levonjuk, 1.464.256 forintot tesz ki a bruttóhiány. E hiánnyal szemben áll először is 920.000 forint, mely az állandó épületekre, felöltési munkálatokra s befektetésekre fordítatott, továbbá 200.000 forint, melybe a leltár (szekrények s mindenemű más felszerelési tárgyak) került. A hiány tehát netto 300 ezer forintot tesz ki. Vannak azonban a kiállításnak egyfelől még tetemes aktív követelése, másfelől lesznek még kiadásai is. Az aktív követelések a következők: a sorsolási üzletből még künn van 25.000 forint, a kiállító

másik szobába, becsapva magam után az ajtót. Kedves, szép virágaim, kik annyi örömet, gyönyört szereztek nekem, ti adjatok nekem egy gondolatot, mert látjátok, nekem erkölcsi kötelességem megszolgálni a friss kúrtóskálácot.

Ha az ember három évtizedet jól-rosszul leélt s ha szíve megkövülve, már nem bír fogékonysággal a szerelem iránt, de mégis érzi, hogy élő lényekre van szüksége, kikre szeretetet ruházhassa, virágokat nevel. A természet eme üde, bájos, költészettel teljes gyermekei foglalják el azon helyet, melyet egykor más élő lények képei töltöttek be. És mily hálás foglalkozás! Ha virágot szeretsz, szépségével s édes illatával viszonzza a kedves lény a gyöngéd gondozást; csak neked él, neked hinti illatát, s oly önfeláldozó, hogy szívesen elhervad és meghal, csak hogy hálás szíve szeretetét irántad kimutathassa. Virágodat gondosan ápolva, biztos lehetsz, hogy az általad nevelt csemetét nem más fogja leszakítani és keblére tűzni! Édes szép virágaim! csak ti vagytok igazán jók és hálások s csak ti vagytok képesek őszintén viszonzni a gyöngéd szeretetet. Maradjatok tehát továbbra is az én jó barátaim, s édes illatokkal töltsétek be azt az ürt, melyet szívemben a mult sebei ütöttek.

Igy elmélkedtem magamban, gyöngéd szeretettel nézve virágaimat, midőn ablakom alatt egy kintorna keserves hangja harsan

dijaiból 200.000 forint, a még szükséges kiadások ellenben kerek számban 100.000 forintba tehetők. Valószínű tehát, hogy az országos kiállítás a végelbonyolítás után 1.200.000—1.300.000 pénzdeficittel fog lezáródni, mely deficit, mint már fentebb említve volt, részben fedezetét találja a kiállítási állandó építkezések és a leltár értékében.

Az elnök ezután zárszámadási bizottság kiküldését indítványozta, melynek hivatása lesz megállapítani mindennek előtt a kiállítás zárszámadásának keretét s aztán vizsgálat tárgyává tenni magukat az egyes számadatokat. E bizottság tagjaik megválasztattak: Wekerle Sándor miniszteri tanácsos, Hegedűs Sándor, Wahrmann Mór, Helfy Ignác, Lederer Sándor s a főváros részéről Gerlóczy Károly alpolgármester és Királyi Pál. Végül kijelöltettek ama tagok, kik a fővárossal folytatandó tárgyalások céljából alakítandó vegyes bizottságban részt fognak venni, ugyanis a kiállítás elnökén, alelnökén és igazgatóján kívül Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos, Török János főkapitány, Helfy Ignác, Tormay Béla, Tolnay Lajos, Hieronymi Károly, Ybl Miklós, Tisza Lajos gr., Thék Endre, Burchardt Konrád, Bedő Albert és Andrássy Aladár gróf.

Különfélék.

— A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet f. hó 7-én fényesen sikerült fillérestélyt rendezett, mely népszerűre és kedélyességre nézve a régi jó idők fillérestélyeit juttatta eszünkbe. A város és vidék szépei zsúfolásig megtöltötték a tanácsház dísztermét, s mikor a program lejártával tánczra került az ifjuság, ugyancsak meg kelle harcolni minden talpalatnyi tért. A műsor első pontját Dobay János felolvasása töltötte be, mit mai számunk tárczájában vesznék olvasóink. Bocskor Kálmán ur Arany János „Tetemre hívás” című gyönyörű balladáját szavalt a hévvel és érzéssel. Szavaltat zajos tapsokat aratott. A rövid program után egy nagy tánczvizgalom kezdődött. Legalább 60 tánczos hölgy és mintegy 30 tánczképes fiatal állt ki a sikra, s — dicsőret és dicsőség fiatalágunknak — tánczolatlan egy hölgy sem maradt. Tánczközben a közönség azon díjmentes élvezetben részesült a szívélyes és gondos háziasszonyok részéről, hogy rengeteg mennyiségű és finom minőségű kúrtóskálács és gyümölcs hordoztatott szét. Végül egy pár himzett papucs-szövet sorsolatott ki. Az igazság kedvéért meg kell említenünk, hogy a díszes nyere-ménytárgy inkább a hölgyközönség érdeklődését nyerte ki, s ezen legkevésbé sem csodálkozunk. A hölgyek által készített papucskok iránt min-

fel s engem ismét kizavar gondolataimból. Valami ódivatú, kesernyés német ábrándot játszott, csodálatos rekedt, nyafogó hangon, mitől az emberi szív elkeseredik vagy megvadul. Visszarohantam íróasztalomhoz; inkább a kádárlegény nótája, mint ez eszeveszett kintornahang! E díszes hangverseny között aztán ismét megpróbáltam gondolataimat rendezni. Ifjusági emlékeim, szerelmeim, a nők, a házasság, divat, társadalmi kérdéseink egyenkint vonultak el lelki szemem előtt, a nélkül, hogy egyik tárgy is képes lett volna megragadni figyelmemet. A kintorna már rég elhangzott s talán már az ötödik szomszédnak szerez műélt, a kádár már az utolsó abroncs is fel van ütve régen s én még mindig ott ülök asztalomnál egy eszme, egy gondolat nélkül. Jól van tehát, — gondolám magamban elkeseredetten — ha nincs miről, írunk majd a semmiről, s így készült meg mai felolvasásom. Felolvasásom téstája egy kissé keletlen volt s szépen lecsotyogott a süttőfőrl s egy kissé sületlen is maradt, s csupán csak annyi érdeme van, hogy a nagyérdemű közönség meggyőződést szerezhetett, hogy semmiből is lehet felolvasást készíteni. S ha netalán tisztelt hallgatóim nem találták meg mai felolvasásomban azt, a mit vártak, mentse megem ki kell jelenenem, hogy én sem kaptam meg az ígért kúrtóskálácot.

den férfi természetes idegenkedést érez s mégis — oh, fátum! — férfiak kellett elnyernie. Viselje békétűrrel! — A kedélyes tánczvizgalom éjféli után ért véget. Megragadjuk az alkalmat, a rendezőknek, úgymint: özv. Nagy Dánielné és Sylvester Dénesné háziasszonyoknak, Kovács Irma háziasszonyoknak és Borcsa Miklós lovagnak igazán páratlan tevékenységük és lekötő szívélyességükért úgy magunk, mint a jelen-volt közönség nevében a legnagyobb elismerésnek kifejezést adni.

— A kézdi-orbai róm. kath. esperes-kerületi papság folyó hó 4-én Kézdi-Szentléleken Bálint Károly apátkanonoknál tartott öszi korona-gyűlésén igen szép jelét adta hazafias érzületének. Egy hangulag, nagy lelkesedéssel az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület”-be 100 forinttal belépett. Gyűlés után a közszertetben álló Bálint Károly apátkanonoknál Károly napja alkalmából kedélyes lakoma volt, hol — egy tag kivételével, ki a gyűlésen nem volt jelen — ki-ki lefizette a reá eső részt. A róm. kath. papság önzetlen hazaszeretete ösödök óta ismeretes; a nevezett kerület papsága tehát a róm. kath. klerus régi jó hírnevéhez méltóan járt el, midőn meghozta ezen áldozatot a magyar közművelődés oltárára.

— „Az osztrák-magyar monarchia írásban és képekben.” A trónörökös művének illusztrált német prospektusait a bécsi államnyomdában szombaton kezdtek el nyomni és az első füzet nyomtatásához is kevés nap múlva fognak hozzá. E hónap közepéig egy millió prospektusnak és e hó végeig az első füzet 80.000 példányának kell a sajtót elhagynia.

— Apór Károly báró utódja. Az elhunyt Apór báró, mint a marosvásárhelyi királyi ítélő tábla volt elnöke utódjáról szóló kombinációk között, mint a Hunyad írja, a kir. tábla körében szóba jöttek: Báró József Sámuel, Kolozsmegye főispánja, Lészay Lajos, volt kir. ítélő táblai bíró, Elekes Pál, Ocsvay Ferenc és Dózsa Dániel kir. kuriai bírák nevében.

— Dr. Cseh Károly m. kir. orsz. egészségügyi tanácsos ur, „Egészségügyi levelek egy anyához” című kitűnő művéből már régebben 14 példányt ajándékozott a kézdivásárhelyi „Rudolf” kórház javára. Ezen példányok lapunk kiadóhivatalában és Turóczy László könyvtárusnál Kézdi-Vásárhelyt vannak elárúsítás végett elhelyezve. A kórház-egyesület elhatározta, hogy e becses mű még meglevő példányait leszállított áron, azaz 2 forintban fogja elárúsítani. Midőn ezen körülményt a közönség tudomására hozzuk, a jó ügy érdekében velünk szolgálatot tenni, midőn az anyáknak s egyáltalán mindazoknak, kik ólós áron fontos egészségügyi tanácsadóhoz akarnak jutni, a legmelegebben ajánljuk. A könyvek lapunk kiadóhivatalában és Turóczy Lászlónál kaphatók továbbra is.

— Martonfalvi levelezőnk írja, hogy az odaváló bivalbikát szemlére vitték s az állatorvos teljesen egészségesnek találta. Másnap aztán az egészséges állat meghalt torokgyilkban. Ezen nem nagyon fontos esetről kiindulva, talán szükséges lenne nagyobb figyelmet fordítani az állategészségügyi szemlékre, mert ha ma egy állat vesz is el a vigyázatlanság miatt, máskor egész községek marha-állománya lehet veszélyeztetve ily felületes szemle által.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület aláírási iverit az összes magyar pénzintézeteknek, bankoknak, biztosító-társulatoknak és takarékpénztáraknak is megküldötte s az iver nagyreszt kedvező eredményre érkeztek vissza. Az intézetek hozzájárulásán kívül, az egyesület az intézetek vezető férfainak közreműködésére is sulyt vetett, minthogy ezek a pénz- és kereskedő-világk sűrű érintkezések által ez utóbbi legkönyebben serkenethetik a gyűjtésben való részvételre. A közművelődési egyesület utolsó választmányi ülésén e tekintetben is jó eredményt konstátáltak, bár előfordult, hogy hánzánk egyik legmagyarabb és legelső pénzintézete az igazgatókhoz küldött három aláírási iver összesen tíz forint aláírással küldte vissza; egészbenvéve azonban a pénz- és főleg a biztosító-intézetek meleg pártolásban részesítik az egyesületet. Különös dicsé-

rettel említették Székula Ákóst, az adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelőjét, a ki a társulat összes hivatalnokai, ügynökei ügyfelei között terjeszti a közművelődési egyesület iverit és ennek javára Révész Antal központi felügyelővel együtt, már eddig is több száz forintba rugó összeget gyűjtött és egyuttal nagyszámu alapító, rendes- és pártoló tagot toborzott az egyesületnek.

— Egy francia lap Magyarországról. A „Mot d'Ordre” most írja utolsó cikkét a budapesti kiállításról. Cikke a következő lelkes szavakkal végződik: „A gyönyörű, bámulatos budapesti országos kiállításnak nyoma marad ugy Magyarország, mint Európa történetében. Megszentelt a független, egye hatalmasabb növekvő Magyarország csatlakozását, nem a civilizációhoz (mert hisz Magyarország civilizációja egyike legrégibbeknek a kontinensen), hanem a modern haladáshoz, melynek sok tekintetben előőrse a Keleten. Erőtéljes, büszke és szabad faj, művésztermészeti nép, csodálatos mértékben megáldva az asszimilálás tehetségével, fáradhatlan és derék a béke műveiben, mint egykor a háború viharában; Magyarország, a csodás ország, mely Európában a legnagyobb fontosságu földrajzi és stratégiai állást foglalja el, végre a germán testen keresztül megvalósítja szellemi és politikai összeköttetését a Nyugattal, főkép régi testvérével, a rokonszellemtű Franciaországgal. A mit nekünk most mutatott, az azt bizonyítja, hogy Magyarország művészete, tudománya, ipara ép ugy, mint politikája, messze tulemelkedt határain. Megteremtette maga magát. Magyarország ura magának. Ungaria fara da se.” A cikket Mario Proth írta.

— Felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai. A budapesti kir. ítélőtábla folyó évi 17.268. sz. a. a következő határozatot hozta: „Alperes törvényszerűen megidézettnek nem tekinthető, ha honn nemlétében az időző végzés neijének kézbesítettett, a nélkül, hogy az alperes lakásának ajtajára kifüggesztettett volna.” — A belügyminiszter folyó évi 2828. sz. a. következőkép határozott: „Korcsmában tiltott kártyajátékok elkövetett kihágás elbirálására nem a közigazgatási, hanem az 1880. XXXVII. t.-cz. alapján a kir. bíróságok illetékesek.”

— A m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter az állategészségügy körüli eljárás érdekében következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: „A fennálló 1859. évi állatjárvány-szabályrendeletnek 38. és 72. §§-aiban a lovak takony- és bőrféreg betegségére nézve a megfigyelő időszak 15 napban van megállapítva. Minthogy az állatorvosi szaktudomány terén tett tapasztalatok szerint ezen 15 nap, tekintettel a szóban levő betegségek ingadozó lappangási időszakára, nem elégséges, az állategészségügy érdekében a hivatkozott szabályrendeletnek módosítása mellett elrendelem: hogy az esetben, ha valamely községben a takony- és bőrféregbetegség nagyobb mértékben uralgott, ott a betegséget csak akkor szabad megszűntnek nyilvánítani, ha az utolsó felgyógyulási vagy halálessettől számítva 60 nap alatt újabb betegülés elő nem fordul, a végszenlénél gyanus körjelenség egy lovon sem mutatkozott, és valamennyi gyanus istálló fertőtlenítése befejeztett. Erről a törvényhatóságot tudomás, mihez tartás és alattas közegeinek további megfelelő utasítása végett értesitem. Kelt Budapesten, 1885. évi október hó 21-én.”

— A „fenyegett Bécs”. A „N. W. Tagblatt” hosszabb cikkben érdekes összehasonlítást tesz Bécs és Budapest között. „Budapest — mondja a nevezett cikk írója — féltékeny büszkeség tárgya Szent-István egész birodalmában. A vidék, a tartományok szívesen elismerik a főváros felsőségét, az arisztokrácia csak ott érzi magát igazán otthonosan. Budapest természetes középpontja az ipari és kereskedelmi forgalomnak; minden irodalmi és művészeti mozgalom innen terjed szét; itt koncentrállódik a magyar hatalma és tekintélye; a parlament két kézzel szórja az áldást, mikor arról van szó, hogy a főváros érdekeit és fényét előmozdítsa. A főváros ügyeit a legbefolyásosabb emberek viszik; olyan állasu férfiak, mint Andrássy Gyula gróf, mint Szapáry pénzügyminiszter, tölnek

a városi tanácsban, mint képviselők. Milyen ellentétet mutat ehhez képest Bécs? Nemzeti törekvések és autonóm érdekek köpenye alatt minden oldalról azon törekvésnek, hogy Bécsét végképpen megbuktassák és megfosszák még a maradványától is annak a fénynek, a melylyel korábbi jelentősége, mint birodalmi főváros, övezte körül. Az arisztokrácia nagyjából hátat fordított Bécsnek; a vasutigazgatóságok decentralizációja következtében, az általában kedvezőtlen gazdasági viszonyok mellett, mind bajosabb és bajosabb lesz Bécsnek fontartani azt a felsoőbbseget, mely gazdasági téren megilletné. A parlamentnek mindig mostoha gyermeke volt Bécs. A város ügyeivel szemben az intelligens elem teljes közönyt mutat. Ime, ez a párhuzam Bécs és Budapest között, s ez bizony Bécs, a „fenyegetett Bécs”, mélyen elhomályosítja. — Nem vagyunk kárörvendők, de mégis bizonyos megelégedéssel olvassuk e sorokat. Nyolcz-tíz évvel ezelőtt — jegyzi meg a B. H. — a bécsiek alig vettek tudomást arról, hogy létezik valami Budapest nevű „Provinzstadt” is és ma a legelterjedtebb bécsi lapok egyike keserű hangon zengi Budapest főváros dicsőségét és félti Bécs, a magyar fővárossal szemben. Érdekes ez a kis történelmi visszapiantás.

— **Érdekes házassági ügy.** Egy dunántúli község ág. ev. lakója mostoha leányát óhajtott feleségül venni. Jelentette azért magát saját lelkészénél, a szokások kihirdetéséig. A lelkész megtagadta kérését. A házasság felbontott a szuperintendenshez. Itt is megtagadtatott kérése. Az elutasított fél — hivatkozva arra, hogy a közte és mostoha leány között levő viszony csak társadalmi, nem pedig vérségi köteléken alapszik — felfolyamodott a kultuszminiszterhez. És a miniszter is — hivatkozva arra, hogy az ág. ev. egyház dogmái szerint a kötetni szándékolt házasság tilos — végkép elutasította kérelmezőt.

— **A vén kurucz.** A Szegedi Napló a következőket írja: Ki ne ismerné az alföldön az öreg Kérdő Mártont Hódmezővásárhelyről? Ezt a csökönyös vén kuruczot, a ki ép oly híres furcaságairól, mint nemes, önzetlen karakteréről és lángoló hazafiságáról. Tudva van az öregről, hogy 1849. óta osztrák bankót kezébe sohasem vett s hogy ő azt az egész időt, a mi a szabadságharc és napjaink közé esik, egyszerűen semmisnek tekinti s ennél fogva a Bach-korszak és a közügy intézményei reá nézve nem léteznek. Tőle foroghat a világ, a hogy akar, ő áll rendületlenül a 48—49-ki alapon. A függetlenségi párt tántoríthatatlan híve, egy ízben meglátogatta Kossuthot Baracónában; általánosan tudva van róla, hogy mikor a szabadságharc után osztrák fogságba jutott, majdnem éhen halt, mert nem akarta megenni a német főztjét. Legutóbb az egész hazai sajtót bejárta egy hazafias tettének híre. Várárhely város egyik tavaszi közgyűlésén az öreg Kérdő Márton az elnöki asztal elé járult s a polgármester kezébe leszámol 500 forintot aranyban az erdélyrészi kultur-egylet számára. Kérdő Márton uram ma azért jelent meg a szegedi törvényszék előtt, mert ő is károsult fél a Csarmaz-féle ügyben, melyben a végtárgyalás ma tartatott meg. Kérdőtől fegyveres tolvajok négy sértést loptak el kiásva a ház falát. Az öreg magas, természetes, szép ősz alak, fehér nagy szakállal, panyókára vetett mentével, sarkantus eszímában. Komoly méltósággal járult az elnök elé kihallgatásakor s az egész tárgyalás alatt hasonló magatartást tanúsított. Kihallgatása igen érdekes volt, de még több eredetiséggel szolgált a vizsgálat alatt, midőn megjelent Goszt onyi vásárhelyi vizsgálóbíró előtt. — Hány éves? kérdé tőle a vizsgálóbíró. — Harminczkilenc, felelt az öreg. — Ejnye, öregebb kend bátyám. — Az mindegy uram, én csak 1849-ig számítom az éveimet. Ezzel a zután be kell érnie a vizsgálóbírónak — Mi volt az előléte? — Negyvennyolczban nemzetőr voltam. — De azután? — Csak az számít. A mi utána volt, az nem. Mikor a kihallgatásnak vége volt, megkérde tőle a vizsgálóbíró: van-e még valami megjegyezni valója? — Hogy ne volna! szolt az öreg. — Halljuk hát. — Az a megjegyezni valóm: hogy éljen Kossuth Lajos! A mai végtár-

gyaláson dr. Rósa Kálmán hallgatta ki az öreget, mint a törvényszék elnöke. A kihallgatás következőképp folyt le: Az elnök: Mivel károsult meg? Kérdő Márton: Négy sértést loptak el tőlem karácsonykor. Az elnök: Mi volt az értékük? Kérdő Márton: Hetven—nyolczvan arany forint. Az elnök: Osztrák forintban mennyi? Kérdő Márton: Azt én nem ismerem. Majd egyet rántott az öreg a mentéjén s így szolt: — Hát hiszen, tekintetes törvényszék, nem is azt a pár rossz sértést bánom én, nem ez bánt, hanem hogy a házam kiásták, hogy úgy megcsufoltak, nincsen annyi osztrák bankó a világon, a mivel azt helyre lehetne útni! Nem ezek a szegény nyomorult emberek (ezzel a vádlottakra mutatott), nem ezek a bűnösök. Az elnök: Hát kicsodák? Kérdő: Ki akarnak engem üldözni Várárhely városából, meg a szülő házamból. Ezért ásták ki a házam oldalát. Az elnök: Dehogy azért, dehogy. Ezért ásták ki, hogy a sértéseket kivihelessék rajta. Kérdő: Tudom én azt uram. Messzebb nyulnak ennek a szálai. Többet már nem mert az elnök a vén kuruczról kérdezni, mert nem lehetett tudni, mi sül ki a messzire nyúló szálakról.

— **Szörnyű üzletnek** jöttek nyomára Rómában. A rendőrség ugyanis azt a fölfedezést tette, hogy ott egy valószínű társaság létezik, a mely 5—10 éves gyermekeket vásárol össze, nyomorékká teszi s aztán a saját hasznára koldultatja őket. A társaságnak vannak ügynökei, többnyire nők, a kik faluról-falura járnak s szegénysorsu szülőktől potom árért veszik meg gyermekeiket. Minél nyomorékból a gyermek, annál nagyobb az értéke. A rendőrség számos ilyen, a társaság birtokában levő gyermekeket is talált, ezeket természetesen rögtön visszaküldték szüleikhez.

— **A legborzasztóbb anyós.** Két előkelő lyoni hölgy nem rég versenyre lépett, melyik tud bizonyos meghatározott idő alatt több szót elmondani. Mind a ketten egyazon könyvet vették a kezükbe. Az első három óra alatt 203,560 szóra vitte, a másik 296,311 szóra. A győztes hölgyről kitudódott, hogy legközelebb férjhez adja a leányát. Lyon összes férjei részvétartat intézként a szerencsétlen ifjú vőhöz.

— **Az alkotmányosság netovábbja.** Furcsa parlamenti viszonyok uralkodnak a guatemalai köztársaságban. A lakosság ott, mint a N. Y. H. Z. írja, tömegesen szokott megjelenni a kongresszus ülésén és azt a jogot veszi igénybe, hogy a vitákba elegyedjen és az elnökség rend szerint képtelen a karzati közönséget ebben megakadályozni. A kongresszusnak egy minapi ülésén egy hallgató a többiek vitása és piszegeése között azt indítványozta, hogy Barrios elnök képe az ütésteremből távolíttassék el. Erre az indítványra irtozatos lármá keletkezett, mely csakhamar általános verekedéssé fajult, sőt kövekkel is hajigálták egymást. Később a tömeg bezuzta az elnök lakásának ablakait. Guatemala sajtójának egyetlen gáncsoló szava sincs ezekhez az eseményekhez, hanem ellenkezőleg helyesli azokat mint a közügyek iránt való érdeklődésnek jeleit. A legutóbbi hírek szerint Guatemalában kihirdették az ostromállapotot. Az üzlet ennek következtében az egész országban pang.

— **Szerecsen bélyeg.** A civilizáció Afrikában rohamos léptekkel dörög végczélja felé. Hordanak már a szerecsenek ozilindert (igaz ugyan, hogy más ruhadarab iránt még nem sikerült rokonszenzűket felkölteni), isznak a németek jóvoltából sört, használnak szappant, még ugyan nem mosdásra, hanem csak csemegéül. A civilizáció e nagyszerű vívmányaihoz járul most a levélbélyeg. Az ujdona új Kongó-állam számára most nyomatták ki a levélbélyegeket a mehelni belga állami bélyegnyomdában. A legfrissebb bélyegek alakjukra és nagyságukra teljesen hasonlóak a belga bélyegekhöz. Középen Lipót király, a Kongo-állam prektorának képe látható, fölötte e felírás: „Független Kongo-állam”, alatta a bélyeg értéke centime-kben. A mint láthatni, a civilizáció igen szépen működik Afrikában, ha így halad tovább, meg se állapodik addig, míg fehérre nem mosta az egész szerecsen világot.

— **Hézagpótló magyar művek a zeneoktatás terén.** Hazai zeneirodalmunkban rég hiányát érezzük egy általános zenetörténet és egy könnyű áttekintést, iskolai czelokra szolgáló összhangzattannak. E hiányon vélt segíteni a „Harmonia” budapesti részvénytársulat, midőn elhatározta az „Általános zenetörténet” és az „Összhangzattan” című művek kiadását. Az „Általános zenetörténet”-et írta id. Ábrányi Kornél m. kir. zeneakadémiai tanár. Ezen mű 20 nyomtatott ivre fog terjedni 72 különféle rajzzal és hangjegypéldával. A zene történetének anyagát annak eredetétől egész napjainkig felöleli. Az „Összhangzattan”, melyet Benkő Henrik nemz. zenédei tanár írt, körülbelül 15 nyomtatott ivre fog terjedni számos, a szöveg közé nyomott hangjegypéldával. Mindkét műtan-könyvül van elfogadva a m. kir. orsz. zeneakadémiában és a nemzeti zenében. Az előfizetésből tájékozás végett ide igtatjuk a következőket: „Midőn alulírott „Zeneműkiadó Részvénytársulat”, tekintettel hazai zenetankönyv-irodalmunk szegénységére, a fentemlített nagyszabású tankönyvek kiadására magát elhatározta, minden mellék-körülmények és számbavehető tényezők összevetése mellett is jól tudta, hogy e művek kiadása által olyan töké-befektetésbe bocsát-kozik, mely soha, vagy tán csak nagy későre fordul vissza. Miután azonban alulírott kiadó „Részvénytársulat” — üzletágának fokozatos erősödésével — ahaza izeneirodalom hathatósabb felkarolását és pártolását is ked-ves kötelességének ismeri: szükségesnek ta-lálta ezen műveknek még anyagi áldozatok árán leendő kiadását is, annál is inkább, mert ezáltal az általános zeneoktatás ma-gy a r o s o d á s á n a k vélt nagy szolgálatot tenni. A zenetörténet és összhangzattan, mint az általános zeneoktatás tanágai, régóta szerepelnek hazai tanításteink tanter-veiben, de az előadások vagy egyáltalán tan-könyv nélkül, vagy német nyelven írt tan-könyvek alapján eszközöltetnek, s a tanítvá-nyok ennél fogva vagy jegyzetek, vagy kü-lönféle németnyelvű tankönyvek alapján sa-játítják el a szükséges ismereteket. A szak-oktatás ezáltal sem egyöntetű, sem magyar, eltekintve attól, hogy sokan, kik nem bírják a német nyelvet, az általános zeneműveltség megszerzéséhez szükséges taneszközöket tel-jesen nélkülözni kénytelenek. Ezen mű-vek folyó évi december hó 10-én fognak megjelenni. Ezen művek bolti ára megjele-nésük után: „Általános zenetörténet” 5 frt, „Összhangzattan” 3 frt. Az igen tisztelt elő-fizetők, kik előre beküldik az előfizetési ösz-szeget, a következő kedvezményekben része-sülnek: Azok számára, kik e műveket egyen-kint külön-külön megrendelik, az „Általá-nos zenetörténet” 4 frt, az „Összhangzattan” 2 frt. Azok, a kik mind a két munkát egy-szerre megrendelik s a pénzt postautalvány útján („Harmonia” részvénytársulat, Buda-pest, váci-utca 3. sz.) előre beküldik, a két munkát együttvéve 5 forin-tért megkapják. 1886. évi január hó elsejétől fogva ezen művek csakis bolti áron vagyis 8 frtért lesznek kaphatók. Az előfize-tési pénz a „Harmonia” zeneműkereskedés-hez (Budapest, váci-utca 3.) küldendő.” — Hogy e művek be is fogják töltetni azon hé-zagot, mely eddig e tekintetben a magyar zeneoktatás terén érezhető volt, arra nézve kellő biztosítékot nyújtanak a szerzők nevei. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

ROVID HIREK.

Az orsz. kiállítást megnyitása óta az állandó jegyek tulajdonosain kívül nov. 4-én történt bezártáig 1 millió 759,368 egyén látogatta. — **A harmadik egyetem,** hir szerint, két év múlva okvetlenül szerveztetni fog és pedig Szegeden. — **Khuen-Héderváry** gróf horvát bán az első osztályu vaskorona-rendet kapta a ki-rálytól. — **Távíró-telefon.** A párisi tözsdét és Reims városát telefonnal kötik össze. A drót 169 kilométer hosszú lesz. — **Bele-esett a Tiszába** Szeged mellett egy jómódu gazda a fogatával együtt s menthetetlenül oda veszett. — **Grönland** partjai közelében egy hajó, mely 1 millió dollár ért. szibériai préme-kek volt terhelve, elsüllyedt. A legénység csónakokon megmenekült. — **Ritka börtön.** Tongres belga város börtönében a foglyok

hamis pénzt vertek s a forgalomba hozásnak is módját ejtették. — **Sheffield** angol város Vámbéry Armin tiszteletére egyik utcáját „Vámbéry-utca”-nak nevezte el. — **Elsüllyedt** a napokban a fűrészszeksziget. A nép „pap”-nak is nevezte a szekszigetet, mert a száraz-föld felől egy óriási kámszárbarát alakját mu-tatta. — **Egy gőzkazán** e hó 2-án Varsó mellett a pruszkovi tügyárban felrobbant s tizenhat embernek okozta halálát. — **Uj aranybányákat** akarnak nyitni Délmagyarországon a Bog-sán és Dognácska közzegek határában elvo-nuló zient hegyekben, a hol már a rómaiak-nak is voltak bányáik. — **Egyiptomban** ugyan-csak rossz lábon áll a közbátorság. A napok-ban 18 rablót ítéltek halálra, 60-t pedig kény-szer-munkára, s a rablók száma mégsem akar csökkenni. — **Nisben** Milán király élete ellen intézett katonai összeesküvést fedeztek fel. Több egyén elfogott. — **A szabadság-szobor** alapja jelenleg 140,738 frt. A szobor vagy az országház előtti téren, vagy az Andrásy-uton fog felállítani. — **Stefánia** trónörökösné az „Osztr.-magy. monarchia képmén és irás-ban” cz. mű számára a laxenburg, gödöllői, miramarei kastélyokról és a budai várakról rajzokat készített. — **Szerbia ajándéka.** A szerb kormány az Antwerpenben és Buda-pestben kiállított gyűjteményének nagy ré-szét az osztrák és magyar keresk. miniszte-riumoknak ajándékozta muzeumaik számára. — **Pasteur,** a hirneves francia tudós, 11 em-bert gyógyít most a vesztesség ellen; a bete-geket egyre szállítják hozzá, úgy hogy egy külön intézetet fognak most építeni számára. — **Az oklándi postarablás** elkövetőjét a volt postakocsi személyének elfogták s az elra-bolt pénzt is megtalálták nála. — **Megfagytak** az uton Nagy-Károly és Zilah között Dénes Istvánné vásáros asszony, a Jkocsisa és az egyik lovuk. — **Rómába** zárandokolt a papá-hoz két kassai leány; onnan Lourdesbe men-tek, s közel fél évi gyalogolás után a napok-ban tértek haza. — **Nagy bankjegyhamisító ban-dának** akadnak nyomára Torontálmegegyében, mely az egész vidéket behálózta. — **Brassó-ban** Jágocsi Péterfy József min. biztos e hó 5-én az iskolák megvizsgálása alkalmával az ottani román polgári iskolát a törvénnyel meg nem egyezőnek találta s az iskola bezá-rását elrendelte. — **A nagyváradi „Szabadság”** egy tüneményes hangu csizmadia inasról tesz említést. A 18 éves fiúnak csodálatosan szép hangja van s az idézett lap azt írja, hogy ha akadna pártfogója s kiképeztetné, nem men-ne kárba a gondoskodás. — **Győrmege** öt év alatt fizetendő 500 frttal örökös tagul belép-t az erdélyrészi magyar közművelődési egyesületbe.

55-ik közlemény

a br. Szentkeresztly Stephanie kez-deményezése folytán felállított Kézdi-Vásárhely városi és vidéki Rudolf-kórház részére tett szives adakozásokról.

Szabó Józsefné biróné gyűjtése Bitán:

Szabó Józsefné 2 kupa rozs, 1 hl. pityóka, 4 kupa paszuly. Szabó Bálintné 1 kupa rozs. Demeter Dávid 2 kr. Benedek Ignác 2 kupa rozs. Sperling Vilmos 10 kr. Id. Demeter Elek 1 kupa paszuly. Nagy Barabás 1 kupa rozs. Csákány Ferenc 1 kupa rozs. Birtalan Mihály 1 fél véka paszuly. Módi Ferenc 2 kr. Ifj. Bene Elek 2 kr. Birtalan Mózes 1 kupa rozs. Bajkó Antalné 1 kupa rozs. Demeter Lajos 1 kupa rozs. Gerendi Dávid 2 kr. De-meter Antal 2 kupa rozs. Csákány Elek 1 kupa rozs. M. Gyárfás Albert 15 kr. Csákány Ferenc 1 kupa rozs. Szabó Ferenc 1 fél kupa paszuly. Szabó József csendő 1 kupa paszuly. Szabó Antal 1 kupa rozs. Csá-kány Mózes 1 kupa törökbuza. Nagy Boldi-zsár 1 kupa paszuly. Béres József 1 kupa rozs. Demeter József 1 kupa rozs. Prázmári Sándor 2 kr. Molnár Lajos 1 kupa paszuly. Bartha Ferenc 5 kr. Birtalan Sándor 4 kr. Csákány Dávid 2 kupa rozs. Demeter János 1 kupa paszuly. Ifj. Csákány Bálint 1 kupa rozs. Ifj. Bucs Ferenc 1 kupa rozs. Id. Bucs Ferenc 1 kupa rozs. M. Gyárfás Imre 10 kr. Szabó József 2 kr. Demeter Mihály 1 kupa rozs. Demeter József 1 kupa rozs. Szabó Mihály 2 kr. Szabó János 1 kupa paszuly. Dombora Mihály 2 kr. Bucs Mózes 2 kr. Sándor Mihály 1 és fél kupa paszuly. Szabó Mó-zes 1 kupa törökbuza. Bucs Sándor 1 kupa rozs. Bucs Boldizsár 1 kupa rozs. Szabó Elek József 2 kupa paszuly. Csákány Ferenc (felső) 1 kupa rozs. Szabó Dávid 1 kupa pa-szuly. Dombora József 1 kupa rozs. Ifj. Bucs Mihály 1 kupa paszuly. Makai Mihály 1 kupa paszuly. Szabó Lázár 1 kupa paszuly. Bucs Antal 2 kr.

Fogadják a buzgó gyűjtő és a jóté-kony adakozók a kórház nevében leghálásabb köszönetünk.

K. Várárhelyt, 1885. aug. 13.

Szűcs József m. p. polgármester, a kórház igazgatója. Kovács István m. p. a kórházi igazgató-bizottság jegyzője.

Szerkesztői izenetek.

r. Csak ily alakban közölhetjük, Híreket szívesen fogadjunk jövőre is.
Barátainkhoz. Van benne eszme s az egész költemény gyöngéd költői lélekre vall, hanem a külalak nem felel meg a szabályoknak, azért sajnálatos felre kellett tenni. De ha nem bocsáthatjuk is a közönség elébe, mi magunk méltányolni tudjuk az abban nyilvánuló tehetséget, s igazolva látjuk azon feltevésünket, hogy Nagysád ép oly szellemes, mint a mily szép. Múltotassák a prózát megpróbálni. Erősen hiszünk, hogy az sikerülni fog. Szíves üdvözlés!

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyilt tér.)*

Tek. szerkesztő ur!

A „Székelyföld“ idei 83-ik számában a „Nyilt tér“ rovat alatt Boeskor Lázár aláírásával egy Csikmegye nagyságos alispánjához intézett, személyemet illető felhívás jelent meg, melyre Boeskor Lázárnak mint erkölcsileg meghalt embernek, felelni érdeemesnek nem tartom.

Azonban a nagyérdemű olvasó közönség előtt kötelességem kijelenteni, miszerint cikkkirató fia 1 évi önkéntes szolgálata ügyében igen is törvényesen jártam el és azon közleményben felhozott állítások csupán aljas rágalmak, melyek a nagyságos alispán ur által megejtendő vizsgálat rendjén ki fognak derülni. Ekkor nem mulasztandom el, ezen rágalmazási vétséget is a csikszere-dai kir. törvényszékhez bejelenteni, hogy az is a Boeskor Lázár bűnhalmazához csatoltatván, ő nemcsak mostoha anyjától hamis okirat készítése által elcsalni szándékolt, 100 frton felül eső szántóföldért 6 havi fogsággal és 50 frt bírsággal, — mi már egyszer kimondva lön — hanem összes bűneiért érdemileg megbűnhődjön.

Csik-Szentmartonon, 1885. nov. 4.

Nagy József,
szolgabíró.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért előlétséget nem vállal a szerk.

Sz. 3323—1885.

tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Pap György s neje kézdivásárhelyi lakos végrehajtónak Lupán Antal k-martonosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 231 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, K-Martonos községében fekvő,

a k-martonosi 95. számú tjkvben foglalt 237., 238. hr. sz. 254 frt, az 1320—1324. hr. sz. 68 ft, 1638. hr. sz. 27 ft, 1649. hr. sz. 27 frt, 1756. hr. sz. 22 frt, 2106. hr. sz. 10 frt, 2508. hr. sz. 2 frt, 2560. hr. sz. 8 frt és 2845. hr. sz. 35 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést a fennebbi ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megnevezett ingatlanok az 1885. évi november hó 25-ik napján délelőtti 9 órakor K-Martonos községében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-a vagy készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság üléséből 1885. évi június hó 30-ik napján.

Sz. 120—1885.

HIRDETMEY.

A esikatusnadi fürdő 1886. évi haszonvételei folyó 1885. november 14-én d. e. 10 órakor a fürdőhelyiségben tartandó árverésen a többet ígérőnek bérbe adatnak.

- a) A fürdő kikiáltási ára . . . 1400 frt.
- b) A fódott sétány-vendéglőé a hozzá tartozó bolt-helyiséggel együtt . . . 630 frt.
- c) Az erdei czukraszda kikiáltási ára . . . 180 frt.
- d) Az erdei tekepálya kikiáltási ára . . . 40 frt.
- e) A főkut használatának kikiáltási ára . . . 50 frt.

Vállalkozni kívánók tartoznak a 10%-a bánatpénzt előre letenni; a legtöbbet ígérő pedig köteles az egész haszonbérösszegekről biztosítékot nyújtani.

Írásbeli ajánlatok csak úgy és akkor fogadtnak el, ha bennök a felajánlott bérösszeg határozottan ki van fejezve és az ezen összegnek megfelelő bánatpénz a bélyeggel együtt mellékelve van.

Az árverési feltételek alólirtnál

Csik-Somlyón és Tusnádfürdőn a felügyelőnél megtekinthetők.

Csik-Somlyó, 1885. nov. 3-án.

Imets F. Jákó,
igazgatósági alelnök.

Sz. 4741—1885.

Árverési hirdetmény.

Almás község szesz és szeszese italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évre kiadandó lévén, az alulirt közbejöttével folyó évi november hó 23-án délelőtti 9 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik közzé, mikép árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverési feltételek úgy alulirtottnál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. november 5-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

1—3

Sz. 5016—1885.

Árverési hirdetmény.

K.-Szikatolna község szesz és szeszese italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évre kiadandó lévén, az alulirt közbejöttével folyó évi november hó 24-én délelőtti 9 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik közzé, miszerint árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverési feltételek úgy alulirtottnál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. november 5-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

1—3

Sz. 5016—1885.

Árverési hirdetmény.

Hatolyka község szesz és szeszese italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évre kiadandó lévén, az alulirt közbejöttével folyó évi november hó

24-én délelőtti 11 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik közzé, mikép árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverési feltételek úgy alulirtottnál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. november 5-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

1—3

Sz. 5016—1885.

Árverési hirdetmény.

Martonfalva község szesz és szeszese italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évre kiadandó lévén, az alulirt közbejöttével folyó évi november hó 24-én délután 3 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik közzé, mikép árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverési feltételek úgy alulirtottnál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. november 5-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

1—3

Sz. 5016—1885.

Árverési hirdetmény.

Márkosfalva község szesz és szeszese italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évre kiadandó lévén, az alulirt közbejöttével folyó évi november hó 24-én délután 5 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik közzé, mikép árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverési feltételek úgy alulirtottnál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. november 5-én.

Gábor Péter,
szolgabíró.

1—3

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

Állomások			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.
				Este	Délután
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)		Reggel	9.45 9.47	12.50 1.09
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			10.44 10.51	2.27 2.55
Botfalva	"			6.45	3.19
Földvár	"			7.01	11.18
Mogyorós	"			7.19	3.38
Apáca	"			7.33	3.57
Kőpecz	"			7.54	4.17
Agostonfalva	"			8.01	4.36
Alsó-Rákos	"			8.19	4.47
Homoród	"			8.45	5.08
Kacsa	"			9.01	5.42
Bene	"			9.22	6.02
Erked	"			9.43	6.33
Héjasfalva	"			10.10	7.01
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)			10.29	7.37
Medgyes	(érk. ind.)			10.39	8.01
				11.54	8.21
				2.25	9.43

Állomások			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.
Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)		12.12	2.36	10.02
Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)		12.37	2.41	819. omn.-v. 6.00
Nagy-Enyed	"		2.11	3.40	7.43
Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)		2.31	3.45	8.00
Gyéres (elágazás Torda felé)	"		2.54	4.01	8.29
Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)		3.35	4.24	9.12
Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)		3.36	4.29	9.32
Budapest	(érk. ind.)		4.09	4.49	10.23
			4.11	4.50	10.32
			5.56	5.58	12.59
			6.08	6.08	—
			10.37	9.13	811. omn.-v. 10.37
			10.51	9.18	10.37
			6.00	2.10	10.05

A foglalt számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Brassóból Bukarest felé indul minden nap reggel fél 6 órakor a gyorsvonal és délután 1 óra 50 perczkor az omnibusvonal.

Nyom Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.